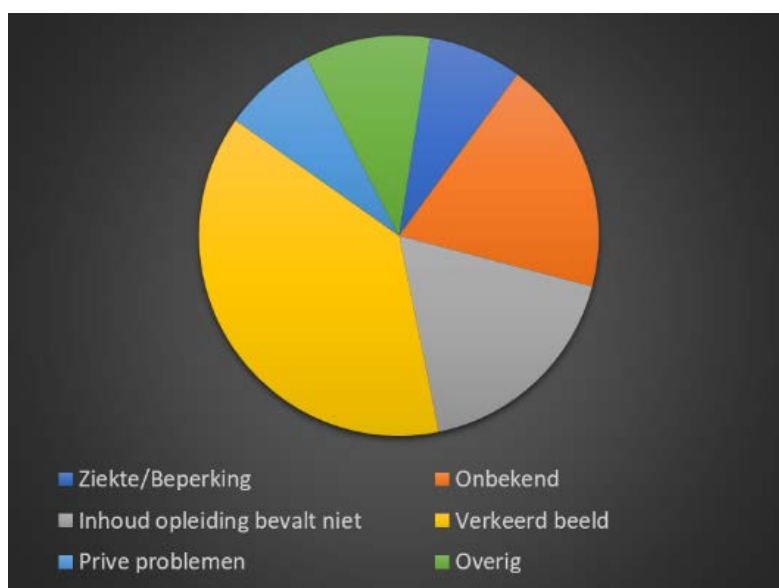

Gericht data verzamelen en direct werken aan verbetering

Teamleider Jurgen van Oorschot van de opleiding Software Developer bij Curio in West-Brabant bracht met zijn team aan de hand van cijfers duidelijkheid waarom studenten vaak uitstromen bij de opleiding. Dit gaf een drive om samen te onderzoeken wat de oorzaak was. Nu heeft het team een ritme van cyclisch werken met data gevonden waardoor ze studenten veel beter kunnen begeleiden en bijsturen indien nodig.

Voortijdige uitstroom van studenten

Twee jaar voordat Jurgen als docent en teamleider begint bij Curio constateert de Inspectie dat de opleiding Informatica onvoldoende scoort op de Standaard Kwaliteitszorg (KA1) en de Standaard Verantwoording en Dialoog (KA3). Dit kwam onder andere door het hoge aantal uitschrijvingen van studenten. Vanuit aannames gebaseerd op ervaring en gevoel zocht het team naar de precieze oorzaak en oplossing. 'Veel studenten die van gamen houden, kiezen voor de studie. Ze komen met bepaalde verwachtingen binnen waar de studie niet aan voldoet. Moeten we beter voorlichten?' vraagt het team zich af.

Figuur 1: Redenen van studenten voor verlaten van de opleiding

Zichtbaar maken van problemen

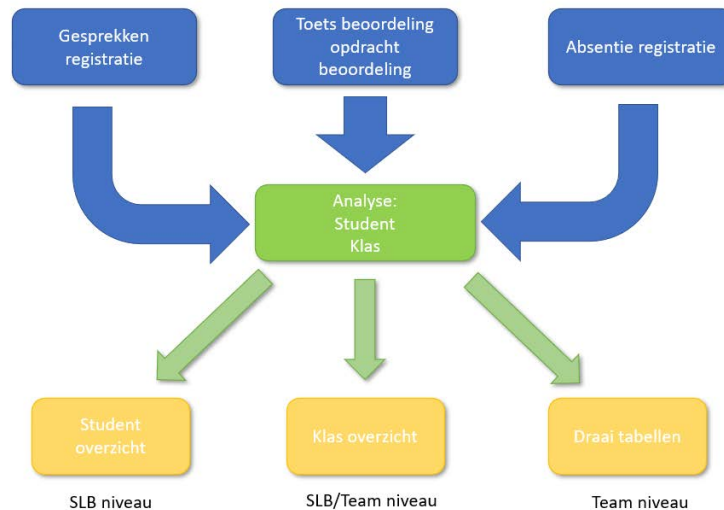
Vanuit dat oogpunt is eerst gekeken hoe de opleiding landelijk presteert. Jurgen: 'De opleiding blijkt dan toch in de lagere regio te zitten op landelijk niveau. Zowel opleidingen met een grote populatie studenten als opleidingen in grote steden presteerden beter'. Door cijfers op eenvoudige wijze visueel te maken in een grafiek, werden aannames en gevoelens nu zichtbaar in harde data. Voor sommige collega's gaf dat nieuwe inzichten, maar voor iedereen werd wel duidelijk dat voorlichting niet de enige factor was waar iets aan gedaan moest worden.

Definiëren van de oorzaak

Jurgen: 'We stelden met elkaar vast dat het niet is omdat wij niet hard werken of ons werk niet goed doen. Het gaat erom waar we met elkaar op focussen. Met de kwaliteitscultuur (KA2) is in die zin niets mis. Iedereen wilde graag aan de slag.' Jurgen nam de uitschrijvingen nog eens onder de loep. Hij kwam erachter dat in jaar 2019 bijna de helft van studenten na een half jaar al een negatief studieadvies kreeg. Waardoor komt dat? Is de lat te hoog of is de inhoud van het onderwijs niet goed? Jurgen: 'Toen we naar de lesopbouw keken zagen we dat studenten in een half jaar een enorme leercurve moesten bereiken. Doordat de opleiding wisselde van Crebo gaf dat voor ons aanleiding om de opleiding anders in te richten. De opleiding veranderde dan ook van 3 jaar naar 4 jaar. Dit alleen al bood ruimte om de eerste jaar te herzien.'

Cyclisch werken met data

Het team neemt nu in het eerste studiejaar een nulmeting bij studenten af en brengt in kaart wat de studenten kunnen en wat hun verwachting van de opleiding is. Daarnaast werkt het team in een cyclus van 4 periodes waarin het kijkt naar absentie, resultaten van toetsen en een periode-enquête onder studenten en docenten. Na de enquête voert de studieloopbaanbegeleider een gesprek met de studenten en bespreekt hij of zij de analyse met de klas. Jurgen maakt een uitdraai van alle harde kwantitatieve data en bespreekt deze, samen met de ervaringen van docenten, met het team. Aan de hand daarvan formuleren ze samen verbeteringen op team- klas- en studentniveau.

Figuur 2: Cyclisch werken met data

Differentiëren

Na een half jaar ontstaat er een duidelijk beeld van de capaciteiten van de studenten. Sommige studenten weten bijvoorbeeld al ontzettend veel van programmeren en andere weten nog helemaal niets van het vak. Jurgen: 'Daarom delen we de klassen na een half jaar opnieuw in en maken we een versnellingsgroep. Daardoor kunnen we beter inspelen op de behoefte, en is het differentiëren in de klas beter te doen, omdat anders het verschil te groot is in de klas.'

Effect van de werkwijze

Jurgen: 'Het is nog lastig om iets te zeggen over de resultaten. We zijn in 2019 gestart met de cyclus maar effecten zijn pas na een jaar of langer zichtbaar in dergelijke verbetertrajecten. Daarbij hebben veel studenten moeite met het thuis studeren vanwege de corona-maatregelen.' Wel zijn er een aantal mooie voorbeelden van aanpassingen naar aanleiding van de evaluatie van harde en zachte data:

- Aanpassing van de complexiteit en lengte van een project naar aanleiding van de resultaten van studenten en de evaluatie in de periode-enquête onder studenten.
- Minder groepen in een ruimte lesgeven naar aanleiding van de ervaring van docenten en de periode- enquête onder studenten.
- Klassenmanagement in theorielessen bleek bij met twee docenten op een grote groep lastig, dus geeft nu 1 docent op 24 leerlingen theorieles.

Succesfactoren

Een succesfactor is dat er een cultuur onder docenten is om je best te doen voor de student. Ook is Jurgen nergens tegen een muur aangelopen bij Curio, in tegendeel: hij heeft altijd veel steun gehad van de opleidingsmanager en het team Onderwijs en Kwaliteit om hier mee aan de slag te gaan. Ook met de data-analist is een goede afstemming geweest. Onder andere dit succes is aanleiding om binnen Curio meer gericht werken met data.

Hoe maak je werken met data aantrekkelijk?

Jurgen wenst dat alle verschillende systemen die gebruikt worden aan elkaar gekoppeld worden. Jurgen: 'We leggen als docent erg veel vast, maar het schort er nog wel eens aan om uiteindelijk de data weer leesbaar teruggekoppeld te krijgen. Dat is technisch mogelijk. Ik ben erg bedreven in data uit verschillende systemen halen, maar het is ontzettend veel werk. Dat is echt een grote drempel om met data te werken. Als we alle systemen koppelen dan rolt de data die je zichtbaar wil maken met een paar drukken op de knop eruit en kun je echt met elkaar in gesprek over kwaliteit.'

Tip voor andere scholen

Jurgen: 'Zorg voor een goede balans tussen harde en zachte data. Blijf altijd met elkaar in gesprek over wat je in de harde data ziet en wat de ervaringen van de docenten zijn. Uiteindelijk baseer je daar samen je verbeteracties op en evalueer je die weer met harde en zachte data.'

Stel je vraag aan Jurgen op MBO Connect

Heb je een prangende vraag aan Jurgen of andere collega's over werken met data? Meld je aan bij [MBO Connect](#) en stel je vraag in reactie op dit artikel aan Jurgen of andere collega's. Jurgen zal je vraag beantwoorden en het is mogelijk om hier met andere collega's uit te wisselen rond dit thema en andere onderwerpen.

Meld je aan voor de training 'cyclisch werken met data'

Vanuit NCP EQAVET bieden we een training aan voor teamleiders of docenten die met hun team gericht data willen inzetten om de onderwijskwaliteit te verbeteren. De training helpt je om je collega's te motiveren en ondersteunen bij werken met data op basis van een probleem of vraag die zij zelf hebben over de verbetering van hun onderwijs. [Meld je hier aan](#). Wij nemen contact met je op om samen te verkennen hoe de training kan aansluiten op jouw vraag.